

En mycket lyckad Trängträff i Linköping!

Den gångna helgen hade Sveaträngaren nöjet och förmånen att vara värd för årets Trängträff. Planeringen började 2024 på hösten då styrelsen bestämde inriktningen för träffen och fastställde projektplanen för Trängträffen. Huvudtema för årets tillställning skulle vara drönare och sjukvård/katastrofmedicin. Skälet till dessa ämnesval var självklara. Användningen av drönare/obemannade farkoster både i luften och marken under kriget i Ukraina har totalt förändrat stridsteknik och taktik på slagfältet.

Genom Urbans Wahlbergs engagemang i ”dröncentret” på Västerviks flygplats väcktes tanken på ett besök på ACC Innovation i Åtvidaberg men också en föreläsare som var insatt i erfarenheterna från Ukraina och den utveckling som pågår i Sverige på den militära sidan. Då det gällde sjukvård och katastrofmedicin hade Torbjörn Pettersson motsvarande kontakter vilket fullbordade programmet.

Alternativen för den gemensamma middagen var Livgrenadjärmässen eller Malmenmässen och även där var Urban som mångårig medarbetare på Helikopterflottiljen behjälplig. För ungefär halva priset fick vi en alldeles överdådig och riklig middag på Malmenmässen.

Göran Thornér fick ansvaret för att ordna ”förläggning” för våra tillresta vänner och även det blev förvånansvärt billigt och centralt då valet föll på Frimurarehotellet. Då det gällde transportplanläggningen föll valet som alltid på Lars-Olov ”Pi-Kalle” Karlsson och vår egen ”hovchaufför” Erik Svalin.

Trängträffen inleddes med en gemensam samling på ”Frimis” på fredagskvällen där våra gäster välkomnades och fick ett glas bubbel samt en kort orientering om programmet. Därefter var det enskild utspisning då antalet restauranter i närområdet i princip är obegränsat,

Kl 09:00 på lördagen skedde uppsittning i ”vår” dubbeldeckare för färd mot Åtvidaberg och ACC Innovation som är beläget på Facits område. Väl framme möttes vi av Claes Drugge ägare och VD för ACC Innovation. Han berörde kort hur han och hustru byggt upp ACC till vad det är idag. Ett världsledande företag då det gäller obemannade farkoster under vatten och i luften. Den långsiktighet Claes påvisade är imponerande, ACC har köpt hela gamla Facit och även en del mark omkring som gör en fortsatt expansion möjlig utan ytterligare förvärv. Företaget har dessutom som filosofi att endast utveckla produkter och programvara och ”outsourca” produktionen. Hela den enorma ”Facitfabriken” är uthyrd bland annat till företag som producerar komponenter åt ACC. För att kunna testa sina produkter har man ett litet område i direkt anslutning till fabriken där enkla testflygningar kan genomföras.

För att vara fristående och kunna genomföra mer komplexa tester har man köpt mark av Västerviks kommun och byggt två hangarer på flygplatsen där för dess tester. Claes har gjort allt utan att släppa kontrollen över företaget. Idag har man Thomas von Koch som ende investerare i bolaget och han äger 20 % och familjen 80 %. Med tanke på att Thomas von Koch är god för 14-15 mdr kr känns det som en mycket solid partner.

Claes presenterade därefter de produkter företaget producerar idag och de vägval företaget gjort. Då det gäller luftburna drönare har man uteslutit el som drivkälla då det kraftigt begränsar lyftförmågan och drifttid. ACC använder kolvmotorer på de mindre "drönarna" och gasturbin på de större. Den nu största quadcoptern har en nyttolast på 1 080 kg. Användningsområdet för ACC produkter sträcker sig från helt civila områden såsom service och underhåll av vindkraftverk till skogsbrandsbekämpning vilket förmodligen är en mycket framgångsrik nisch med tank på det extremväder vi allt ofta drabbas av. På den militära sidan har man redan skrivit avtal med den finska försvarsmakten som framförallt ser de tunga systemen som möjliga för att upprätthålla underhållstjänsten på långa avstånd i väglös terräng. Företaget har även testat att utrusta quadcoptern med torped (370 kg) och Hellfirerobotar. Tester som genomförts under extrema förhållanden i norra Finland visade fullt ut systemets robusthet.

Efter ACC genomgång bjöd företaget alla deltagare på en mäktig lunch med Wienerschnitzlar stora som "Dasslock", stekt potatis och bearnaisesås som avrundades med kaffe.

Efter lunch intogs salen av mj Johan Pakarinen från FMV som på ett pedagogiskt sätt redovisade erfarenheter från kriget i Ukraina med inriktningen obemannade luftfarkoster. Förekomsten och den kontinuerliga utvecklingen av "drönare" har för alltid ändrat stridstekniken och taktiken på ett modernt slagfält. En slutsats som vi deltagare slogs utav var ukrainarnas förmåga att hela tiden ta till vara på de erfarenheter man drar på stridsfältet. Han poängterade dock att även ryssarna var duktiga i detta avseende men något långsammare.

Johan redovisade också vad som pågår i Sverige och Norden på detta område och det samarbete som sker mellan de nordiska länderna och Ukraina. På mindre än ett år har svensk försvarsindustri lyckats utveckla några olika bekämpningssystem som är effektiva mot drönare. Inom ramen för det Nordiska Försvarssamarbetet pågår ett omfattande arbete inom området. Jag har själv varit inblandad i två nordiska försvarssamarbeten som inte varit allt annat än framgångsrika, Archer och Gripen. Med ett pågående krig i Ukraina verkar många av de "nationalistiska" hinder som fanns förr vara borta och det är här och nu som gäller.

Johan poängterade också att det inte handlar om att köpa grejer och system utan att bygga förmåga. Med den rasande utveckling som pågår riskerar man att "förköpa" sig på materiel som blir omodern.

Efter hemtransport och ett kortare stopp på "Frimis" bar det av till Helikopterflottiljen och vår gemensamma middag på Malmenmässen. Där möttes vi av Urbans gamla medarbetare Anders Sköld som på ett förtjänstfullt och beskrivande sätt redogjorde för Malmens över femhundra år av militär historia och övningsverksamhet.

Söndagsmorgonen bar det av till Katastrofmedicinskt Centrum (KMC) i Linköping där den tidigare chefen Rickard Lundin och hans efterträdare Andreas Westöö på ett förtjänstfullt och engagerande sätt beskrev KMC verksamhet och ansvarsområden. Bland annat fick vi klart för oss att det finns flera Katastrofmedicinska Centra i Sverige dock med lite olika inriktning och ansvarsområden

I och med den satsning som nu genomförs på det Civila Totalförsvaret och återinförandet av Civilområden kunde det konstateras att det fortfarande finns många utmaningar för de militära och civila myndigheterna. Förut överensstämde våra militärområden med civilområdena så är icke fallet nu vilket självklart är en utmaning då det gäller samordning och resursutnyttjande. Det som också framkom var att den organisation vi tidigare hade med fältsjukhus och marina stridsjukhus lämnar en hel del i övrigt att önska i dagsläget. Även frågan om civila vårdgivares roll diskuterades.

Per Lennerman
Ordf. Svea Trängregementets
Kamratförening